

SPRAWOZDANIE Z AUDYTU

Nazwa zadania audytowego: *Ocena sytuacji finansowej Miasta Opola w świetle przepisów obowiązującej od dnia 1 stycznia 2010r. nowej ustawy o finansach publicznych*

nr zadania audytowego: *2/10*

Jednostka audytowana: *Urząd Miasta Opola – Wydział Budżetu*

Wykonał: *Łukasz Nowak*

Data i podpis: 29.12.2010r. / - /

Zatwierdził: *Marek Żywicki*

Data i podpis: 29.12.2010r. / - /

STRESZCZENIE

Niniejsze zadanie audytowe zostało przeprowadzone zgodnie z planem audytu na 2010r. jako zadanie zapewniające. Zastosowane w przedmiotowym zadaniu audytowym techniki oraz zastosowana metodologia były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

Podstawową intencją audytorów w przedmiotowym zadaniu była ocena stopnia kongruencji opracowanego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola (WPF) po nowelizacji przepisów o finansach publicznych.

Wyniki badań przeprowadzonych przez audytorów potwierdziły legalność opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej. Audytorzy we wszystkich istotnych aspektach nie stwierdzili uchybień i nieprawidłowości w procesie opracowywania oraz zawartości WPF.

Obliczone i przedstawione przez audytowanych wartości wskaźników nie przekraczają dopuszczalnych ustawą limitów a prezentowane przez nie wartości oscylują w stosunkowo bezpiecznym poziomie w stosunku do granicznego limitu określonego w przepisach o finansach publicznych i nie generują istotnych ryzyk w przypadku drastycznego zwiększenia stóp procentowych zobowiązań Miasta Opola.

W związku z uzyskanymi przez audytorów rezultatami badań nie wydano rekomendacji/zaleceń w przedmiotowym audycie.

I. CEL

Celem zadania audytowego było uzyskanie zapewnienia w zakresie adekwatności procesu opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola pod rygorami aktualnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych.

II. ZAKRES

- Podmiotowy:

audyt został przeprowadzony w Wydziale Budżetu, Referacie Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego;

- Przedmiotowy:

Identyfikacja, analiza i ocena podejmowanych działań w zakresie opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola wraz z prognozą kwoty długu.

III. OBIEKT AUDYTU

Kongruencja założeń opracowanego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola.

IV. ANALIZA RYZYKA

Zespół audytorów wyłonił ww. obiekt audytu, zgodnie z zakresem przedmiotowym realizowanego zadania audytowego. W procesie wyodrębnienia przedmiotowego obszaru, audytorzy przeprowadzili analizę ryzyka i zwrócili szczególną uwagę na ryzyka związane z:

1. nieopracowaniem Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF);

2. nieprawidłowym opracowaniem WPF;
3. niezłożeniem w terminie WPF do RIO i Rady Miasta;
4. nieuwzględnieniem nowowprowadzonych zasad obliczania limitów spłat określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych;
5. osiągnięciem/przekroczeniem wartości dopuszczalnych ustawą wskaźników objętych WPF;
6. brakiem korelacji pomiędzy WPF a uchwałą budżetową;
7. określeniem zakresu czasowego obowiązywania WPF w sposób niezgodny z wymogami ustawy o finansach publicznych;
8. nieefektywną organizacją pracy skutkującą brakiem monitorowania i ewentualnego dokonania zmian zakresu danych objętych WPF.

Analiza ww. ryzyk została przedstawiona w poniższej tabeli:

Obiekty audytu	Jednostka Audytowana	Kategorie ryzyk					Końcowa ocena ryzyka
		Istotność	Jakość zarządzania	Kontrola wewnętrzna	Czynniki zewnętrzne	Czynniki operacyjne	
		0,20	0,20	0,25	0,15	0,20	
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiekt 1	Wydział Budżetu Referat Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego	4	3	2	2	2	65,00

Analizowany obszar wyłoniony do badań charakteryzuje przeciętny zakres ryzyk z wymienionych powyżej kategorii. Najwyżej ocenione przez audytorów kategorie ryzyk to istotność oraz jakość zarządzania. Audytorzy uznali bowiem, że analizowany system implikuje znaczne ryzyka finansowe w przypadkach przekroczenia ustawowo dopuszczalnych wartości wskaźników zadłużenia i spłaty (bezpieczeństwo finansowe miasta uzależnione jest od poziomu przedmiotowych wskaźników). Ze względu na sposób opracowania, szczególnie okres obowiązywania (w przypadku Miasta Opola do 2036r.), dokument ma znaczenie w głównej mierze - prognostyczne. Wysoką punktację w kategoriach ryzyk jakości zarządzania zespół audytorów przyznał ze względu na spełnienie ustawowego wymogu wynikającego z art. 226 ustawy o finansach publicznych

– realistyczności przedstawionych danych w WPF. Pozostałym kategoriom ryzyk audytorzy przyznali przeciętną wartość punktową, bowiem uznali, że badany system bezpośrednio nie jest powiązany z implikacją finansową i nie stanowi w swej treści dokumentu wykonawczego.

V. Metodyka:

1. testy przeglądowe – identyfikacja zasad funkcjonowania badanego systemu i jego podsystemów oraz potwierdzenie istnienia (lub nie) kontroli zarządczej poprzez użycie niżej wymienionych technik:
 - zapoznanie się z dokumentami służbowymi;
 - uzyskiwania wyjaśnień i informacji od pracowników audytowanych jednostek w oparciu o kwestionariusze samooceny oraz notatki służbowe;
 - obserwację wykonywanych działań;
2. testy zgodności – analiza wszystkich zidentyfikowanych procedur w celu oceny stopnia i zakresu ich stosowania poprzez użycie niżej wymienionych technik:
 - porównanie określonych zbiorów danych w celu wykrycia operacji nieprawidłowych, wymagających wyjaśnienia;
 - sprawdzenie rzetelności informacji oraz jej porównanie z ustalonymi przez audytorów kryteriami (informacje zewnętrzne);
3. testy rzeczywiste wydajności (efektywności).

VI. DATA ROZPOCZĘCIA

Zadanie audytowe zostało rozpoczęte w miesiącu listopadzie 2010r.

VII. USTALENIA

1. Obiekt

Kongruencja założeń opracowanego projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola.

1.1. Kryteria oceny ustaleń stanu faktycznego

1.1.1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) wskazuje, w treści art. 226, iż wieloletnia prognoza finansowa winna cechować się realistycznością i określać (odpowiednio dla każdego roku objętego prognozą) m.in.:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia;
- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu;
- przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia;
- kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania spłaty długu;
- objaśnienia przyjętych wartości.

Ustawodawca zastrzegł jednocześnie w treści art. 226 ust. 3, iż w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej obowiązek określenia w sposób odrębny dla każdego zaplanowanego przedsięwzięcia (tj. wieloletnie programy współfinansowane ze środków pomocowych; umowy których realizacja jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostki) następujących elementów:

- nazwę i cel przedsięwzięcia;
- wskazanie jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację lub koordynującej wykonywanie przedsięwzięcia;
- okres realizacji i łączne nakłady finansowe;
- limity wydatków w poszczególnych latach;
- limit zobowiązań.

1.1.2. Zgodnie z art. 227 ust. 1 ww. ustawy wieloletnia prognoza finansowa obejmować powinna okres roku budżetowego oraz co najmniej 3 kolejno następujących lat, jednak nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków. Ust. 2 przywoływanego artykułu wskazuje na obowiązek opracowywania prognozy długu (stanowiącej integralną część

wieloletniej prognozy finansowania) uwzględniającej okresy, na które zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania.

1.1.3. Art. 228 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) określa, iż uchwała organu stanowiącego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Jednocześnie przedmiotowy artykuł zawiera delegację, dzięki której organ stanowiący może upoważnić organ wykonawczy do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania powyżej wymienionych zobowiązań.

1.1.4. Zapisy ustawy o finansach publicznych jednoznacznie wskazują, iż przygotowanie projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz opracowywanie zmian należy do zadań organu wykonawczego (art. 230 ust. 1). Ustawa ta określa również tryb i swoisty harmonogram opracowywania projektu wieloletniej prognozy. Zgodnie z treścią art. 230 ust. 2 projekt przedmiotowej uchwały (w tym zawierający propozycję zmian) organ wykonawczy przedstawia wraz z projektem uchwały budżetowej właściwemu organowi stanowiącemu oraz celem zaopiniowania - regionalnej izbie obrachunkowej.

1.2. Ustalenie stanu faktycznego

1.2.1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w swych założeniach wprowadzała gruntowne zmiany w organizacji sektora finansów publicznych, wprowadzenie rozwiązań systemowych oraz wzmocnienie i poprawa przejrzystości finansów publicznych. W intencjach ustawodawcy wieloletnia prognoza finansowa ma stanowić nowoczesny instrument zarządzania finansami publicznymi. Prognoza finansowa powinna również obejmować prognozę kwoty długu, sporządzaną dotychczas wraz z projektami uchwał budżetowych. Znaczenie przypisane przez ustawodawcę wieloletniej prognozie, w tym obowiązkowych rozwiązań prewencyjnych i samodyscyplinujących mających za zadanie ograniczenie wysokości długu publicznego (deficytowego) miało decydujący wpływ na podjęcie decyzji przez audytorów, w wyniku której poddano badaniom tryb i sposób opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) Miasta Opola. Przeprowadzone analizy zapisów

strategicznego dokumentu (spójnego w swej treści z przyjętymi założeniami budżetu) pozwolą na wydanie oceny dotyczącej adekwatności przyjętych rozwiązań na etapie opracowywania, mających bezpośredni wpływ na kształtowanie na przestrzeni najbliższych lat polityki finansowej jednostki, a tym samym ocenienie sytuacji finansowej miasta.

1.2.2. W procesie programowania przedmiotowego zadania zespół audytorów podjął próbę ustalenia praktykowanej metodyki opracowywania WPF. W wyniku poczynionych ustaleń audytorzy stwierdzili, że w lipcu 2010r., Minister Finansów, w wyniku prac zespołu roboczego (w skład którego wchodziłi przedstawiciele ministerstwa, regionalnych izb obrachunkowych oraz reprezentantów jednostek samorządu terytorialnego) opracował wzorzec wieloletniej prognozy pn. *Metodyka Wieloletniej Prognozy Finansowej Jednostki Samorządu Terytorialnego*. Audytorzy poddali analizie zapisy cytowanego opracowania, przyjmując (zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów) jednocześnie ten dokument jako szczególnego rodzaju kryterium oceny metod zastosowanych w trakcie opracowywania WPF.

Opracowanie WPF ma na celu dokonanie oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego przez organ stanowiący (w przypadku Opola - Radę Miasta) oraz właściwy organ nadzoru (regionalna izba obrachunkowa). Zgodnie z intencją opracowujących metodykę sporządzania WPF, może ona również stanowić źródło informacji dla zainteresowanych instytucji finansowych, a także członków lokalnej wspólnoty.

Cytując przedmiotowe opracowanie:

Pierwszym etapem w procesie tworzenia WPF powinno być oszacowanie dochodów ogółem danej JST (zarówno własnych, jak i otrzymywanych w formie transferów zewnętrznych) oraz porównanie ich z wszystkimi wydatkami bieżącymi niezbędnymi do zapewnienia funkcjonowania JST. Różnica między dochodami ogółem i wydatkami bieżącymi (bez obsługi długu) powiększona o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z roku poprzedniego i wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), stanowi pulę środków, która może być rozdysponowana na dwa cele, w następującej kolejności: spłatę i obsługę długu oraz inwestycje. Im więcej środków finansowych JST przeznacza się na spłatę długu i jego obsługę, tym mniej na nowe inwestycje. Kwota środków pozostająca po sfinansowaniu inwestycji wskazuje na nadwyżkę, bądź, co z reguły częstsze, na niedobór środków finansowych na realizację

inwestycji. Wartość ta, w zależności od tego, czy jest dodatnia, czy też ujemna, wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego w postaci kredytów/pożyczek lub emisji obligacji. Otrzymana w wyniku dodania kwot zaciąganych kredytów/pożyczek/obligacji – wartość stanowi wynik finansowy budżetu JST. Jest to pomocnicza kategoria zaproponowana w WPF, pozwalająca ocenić, czy JST w każdym roku budżetowym posiada w budżecie środki finansowe, pochodzące z dochodów i przychodów, pozwalające na realizację wydatków i rozchodów.

Zacytowany powyżej schemat stanowił punkt wyjścia dla przeprowadzonych przez audytorów analiz, w postaci weryfikacji trybu postępowania przy opracowywaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola.

1.2.3. Zespół audytorów w ramach testów przeglądowych, mających na celu ustalenie istniejącego stanu faktycznego (zastosowanej metodyki, źródeł wartości danych określonych w WPF oraz zastosowanych wskaźników), przeprowadził udokumentowany w kwestionariuszu kontroli wewnętrznej wywiad z przedstawicielem komórki audytowanej – kierownikiem Referatu Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego (PN) w Wydziale Budżetu. W wyniku przeprowadzonych czynności audytowych zespół uzyskał następujące rezultaty:

- przypisanie opracowywania WPF Wydziałowi Budżetu stanowi bezpośrednią konsekwencję realizowanych do tej pory zadań z zakresu opracowywania wieloletniego planu inwestycyjnego - którego częścią dodatkową (opracowywaną nadobowiązkowo) był wieloletni plan finansowy. Wejście w życie nowelizacji przepisów o finansach publicznych i wprowadzenie obowiązku sporządzania WPF spowodowało, iż audytowany wydział (Referatu Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego) rozpoczął prace i opracował projekt WPF, który został przedstawiony regionalnej izbie obrachunkowej i Radzie Miasta w terminie określonym przepisami (tj. 15 listopada 2010r.). Zapisy dotyczące realizacji zadań związanych ze sporządzaniem WPF zamieszczono w opisach stanowisk dwóch pracowników PN (wyłączono na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej – Dz.U.01.112.1198); fakt ten audytorzy potwierdzili na podstawie udostępnionego opisu stanowiska pracy kierownika referatu (pkt. E 10 opisu).
- Referat PN w związku z opracowaniem WPF, w ocenie audytowanych, będzie odpowiedzialny za prowadzenie monitoringu oraz wprowadzania zmian (aktualizacji) WPF. Raz w roku, tj. w terminie do 31 sierpnia (zgodnie z art. 266

ustawy o finansach publicznych) audytowani sporządzać będą informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, których wykaz stanowi załącznik do WPF. Ponadto, każdy (coroczny) nowy projekt (uchwały w sprawie zmiany, czy uchwalenia nowego WPF) będzie musiał powstawać po przeanalizowaniu nowych danych mających wpływ na projekcje dochodów i wydatków lat przyszłych jak też po wykonaniu czynności monitorujących przebieg przedsięwzięć zawartych w WPF.

- w związku z faktem, iż zgodnie z postanowieniami obowiązującej ustawy o finansach publicznych opracowanie WPF w obecnym kształcie nastąpiło po raz pierwszy, w ramach czynności przygotowawczych pracownicy PN uczestniczyli w szkoleniach przeprowadzanych przez pracowników regionalnej izby obrachunkowej. Po odbyciu szkoleń, pracownicy referatu organizowali szkolenia wewnętrzne dla pracowników wydziału oraz spotkania z przedstawicielami jednostek miejskich oraz komórek urzędu - (aktualnie planowane jest przeprowadzenie spotkania z przedstawicielami jednostek w miesiącu grudniu br. – z inicjatywy Skarbnika Miasta).
- na podstawie uzyskanych podczas przeprowadzania wywiadu informacji audytorzy ustalili, iż harmonogram opracowywania WPF przedstawiał się w następujący sposób:
 - 1) ostatnia dekada sierpnia 2010r.:
 - a) wewnętrzne ustalenie harmonogramu czynności niezbędnych do opracowania WPF;
 - b) zwołanie na pierwszą dekadę września spotkania z realizatorami zadań inwestycyjnych;
 - 2) wrzesień 2010r.:
 - a) spotkanie realizatorów zadań inwestycyjnych ze Skarbnikiem Miasta Opola (zbieranie informacji ustnych o faktycznym przebiegu realizacji zadań inwestycyjnych, zobligowanie realizatorów do składania wniosków, o korekty zadań inwestycyjnych funkcjonujących w ramach WPI). Przedstawienie realizatorom podstawowych informacji o konieczności sporządzenia WPF w związku ze zmianą z wejściem w życie nowej ustawy o finansach publicznych;
 - b) wystąpienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu z prośbą o udzielenie wyjaśnień w zakresie interpretacji przepisów z ustawy o finansach publicznych dotyczących WPF;

- c) przesłanie do wszystkich jednostek organizacyjnych miasta Opola dokumentów (tabel) do uzupełnienia w zakresie podpisanych/planowanych do podpisania umów (płatności: wydatki bieżące);
 - d) przesłanie do realizatorów miejskich inwestycji dokumentów (tabel) do uzupełnienia w zakresie podpisanych/planowanych do podpisania umów (płatności: wydatki majątkowe);
 - e) zbieranie informacji w zakresie kształtowania się wskaźników makro na lata następne oraz analiza materiałów planistycznych do budżetu miasta Opola na 2011r.;
 - f) analiza wstępna (WPF wersja 1 – wartości bez objaśnień) – w konsekwencji podjęcie przez Radę Miasta Opola 30.09.2010r. uchwały nr LXXII/771/10 zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta Opola.
- 3) październik 2010r.:
- a) sporządzanie zestawienia przedsięwzięć w układzie wynikającym z ustawy o finansach publicznych – na podstawie informacji dostarczonych przez jednostki organizacyjne miasta Opola w odpowiedzi na pisma o których mowa w pkt. 2);
 - b) ustalenie i weryfikacja przewidywanych dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów lat objętych WPF. Sporządzenie cząstkowych objaśnień do przyjętych wartości;
 - c) sporządzenie (WPF wersja 2), – w konsekwencji podjęcie przez Radę Miasta Opola 28.10.2010r. uchwały nr LXXIV/789/10 zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta Opola.
- 4) listopad 2010r.:
- a) prace zamykające tworzenie WPF, w tym dokonywanie ostatecznych ustaleń z jednostkami miasta Opola oraz wewnątrz pionu Skarbnika Miasta Opola. Stworzenie ostatecznej wersji projektu uchwały Rady Miasta Opola w sprawie WPF;
 - b) złożenie w terminie ustawowym do RIO oraz do Biura Rady Miasta projektu uchwały.
- 5) grudzień 2010r. – styczeń 2011r. (plan):
- a) w przypadku zaistnienia potrzeby złożenie autopoprawki do projektu

uchwały w sprawie uchwalenia WPF;

b) Uchwalenie przez Radę Miasta Opola uchwały (WPF).

➤ źródłem pochodzenia danych zawartych w WPF były:

- 1) w przypadku dochodów bieżących i wydatków bieżących – oparto się przede wszystkim na prognozach PKB, stopy bezrobocia, inflacji, wynagrodzenia w gospodarce narodowej, realizacji nowych inwestycji komercyjnych na terenie miasta, itp. (są to przede wszystkim dane z Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2010-2013, projekcje sporządzone przez Ministerstwo Finansów w związku z projektem ustawy budżetowej na 2011r. oraz inne analizy, w tym analizy sytuacji gospodarczej dokonywane przez instytucje finansowe – np. MFW, banki komercyjne, itd.);
- 2) dochody majątkowe – przede wszystkim dochody z Unii Europejskiej – wg podpisanych umów o dofinansowanie i planowanych do podpisania umów o dofinansowanie;
- 3) wydatki majątkowe – plany wydatków (inwestycje realizowane w systemie rocznym) + założenia inwestycyjne wieloletnie (WPF – załącznik nr 2);
- 4) sfinansowanie deficytu – w latach jego występowania założono, że zostanie on pokryty z tzw. wolnych środków z lat ubiegłych oraz z innych przychodów, tj. kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych;
- 5) przychody – przede wszystkim składają się na nie planowane do zaciągnięcia kredyty, pożyczki oraz wartość planowanych do wyemitowania papierów wartościowych, rozchody zaś odpowiadają wartości rocznych spłat kapitału (kredyty i pożyczki) oraz wykupu obligacji. Określone wartości przychodów i rozchodów wynikają z już podpisanych odpowiednich kontraktów, jak też planowanych do podpisania umów.

Przy sporządzaniu WPF wzięto również pod uwagę dane historyczne w zakresie wykonania budżetów miasta Opola za poprzednie lata. Założono jednocześnie pro lub regresję w ramach poszczególnych lat objętych projekcją.

➤ do określenia wartości kosztowych obsługi długów pracownicy komórki audytowanej zastosowali wartości faktycznego kosztu obsługi długu, odsetki od wyemitowanych lub planowanych do wyemitowania obligacji i od zaciągniętych lub planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Dodatkowo zwrócili uwagę, że najważniejszy wpływ na kształtowanie się nominalnej kwoty wydatków odsetkowych ma wysokość planowanego salda zadłużenia. Wielkość stawki

oprocentowania oparta została przede wszystkim o prognozowaną przez Ministerstwo Finansów, średnioroczną wartość stóp procentowych (lata 2010-2014). Na podstawie tych informacji audytowani w całym okresie projekcji przyjęli średnie oprocentowanie przekraczające wartość 4%.

- w celu wypełnienia wymogów określonych przez ustawodawcę w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna – przedstawiciele jednostki audytowanej wykorzystali materiały (wskaźniki) pochodzące z wieloletniego Planu Finansowego Państwa, projektu ustawy budżetowej, wskaźniki – ścieżka techniczna kształtowania PKB i CPI do 2040r., informacje internetowe (w tym biuletyny instytucji finansowych i rządowych).

1.2.4. Na etapie testów przeglądowych audytorzy przeprowadzili badanie, w ramach którego poddano ocenie realizację obowiązków dotyczących terminowości przedkładania właściwym organom Wieloletniej Prognozy Finansowej. Ze względu na współzależność WPF z budżetem miasta oraz wymóg określony w zapisie w art. 230 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego projekt uchwały w sprawie WPF winien być przedkładany organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz celem zaopiniowania Regionalnej Izby Obrachunkowej, wspólnie projektem uchwały budżetowej przedmiotowe projekty (uchwały budżetowej oraz w sprawie WPF), na podstawie dokumentów przedłożonych przez audytowanych, zostały przedłożone właściwym organom z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 238 ust. 1 (tj. do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy).

1.2.5. W ramach kontynuowania badań dotyczących legalności opracowywania WPF, audytorzy przeprowadzili test zgodności. Celem badania było zweryfikowanie poziomu zachowania wymogów formalnych, o których mowa w treści art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ustawodawca w cytowanym przepisie określił minimalny katalog elementów składowych, przewidzianych dla każdego roku, WPF. Badanie polegało na analizie porównawczej zapisów opracowanej przez Referat PN prognozy finansowej. W rezultacie przeprowadzonego badania zespół audytowy stwierdził, że obligatoryjne elementy wynikające z cytowanego wyżej przepisu, zostały uwzględnione w opracowanym projekcie WPF.

1.2.6. Zgodnie z wolą ustawodawcy kompetencje do określenia rodzaju umów wieloletnich, które są niezbędne do zapewnienia ciągłości działania jednostki samorządu terytorialnego należą do organów jednostek, które z racji wykonywanych funkcji posiadają odpowiednią wiedzę w tym zakresie, pozwalającą na podjęcie właściwych decyzji. W związku z powyższym ustawodawca w zapisach art. 228 zawarł delegację dla organu stanowiącego jednostki do udzielenia upoważnienia dla organu wykonawczego dotyczącego zaciągania zobowiązań związanych zarówno z realizacją uwzględnionych w WPF przedsięwzięć (kluczowych dla jednostki), jak i z tytułu umów, których realizacja jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki. Ustawodawca celowo nie skonkretyzował katalogu zadań niezbędnych do zachowania ciągłości działania, pozostawiając to we właściwości jednostek. Zespół audytorów, w ramach analiz przedmiotowego obszaru (testów przeglądowych), stwierdził że w przygotowanym projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola, właściwy organ stanowiący uzyskał upoważnienie do zaciągania przedmiotowych zobowiązań. W cytowanej uchwale, dodatkowo przewidziano możliwość przekazania przez organ wykonawczy uprawnień do zaciągania przedmiotowych zobowiązań na rzecz kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Opola (działanie to jest dopuszczalne zgodnie z treścią art. 228 ustawy o finansach publicznych).

1.2.7. Ustawodawca w celu zabezpieczenia finansów publicznych określił dla jednostek samorządu terytorialnego granicę zaciągania pożyczek, kredytów i zobowiązań. Łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostkę poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez tę jednostkę nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki. Na podstawie dokumentacji dostarczonej przez audytowanych (przedłożonej do zaopiniowania przez RIO oraz organowi stanowiącemu Wieloletniej Prognozy Finansowej), wyżej wymienione wartości przedstawiają się w sposób następujący (na przestrzeni lata 2011 – 2013):

Dochody bieżące	Dochody majątkowe	Dochody ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Wydatki ogółem	Przychody ogółem	Rozchody ogółem	Stan zobowiązań na początek roku	Splata zadłużenia	Stan zobowiązań na koniec roku
2011 (wartości zaplanowane)										
498,04	72,09	570,13	455,69	178,87	634,57	109,12	44,67	183,82	44,67+8,45= 53,12 ¹ Wyłączenia (art. 169): 29,76 23,36	246,26 Wyłączenia (art. 170): 31,33 214,93
2012 (wartości prognozowane)										
522,16	89,04	611,19	477,41	157,06	634,47	74,53	51,25	246,26	51,25+10,65=61,9 0 ¹ Wyłączenia (art. 169): 31,33 30,57	269,54 Wyłączenia (art. 170): 42,45 227,10
2013 (wartości prognozowane)										
547,12	75,08	622,20	499,42	55,15	554,57	0	67,63	269,54	67,63+10,55=78,1 8 ¹ Wyłączenia (art.169): 42,44 35,74	201,92

UWAGA: podane wartości w tabeli określone zostały w milionach złotych.

¹ Wartość spłaty zadłużenia kapitałowego oraz koszty obsługi zobowiązań

Podczas realizacji przedmiotowego badania audytorzy stwierdzili, że okres objęty w WPF dotyczący wskaźników zadłużenia i spłat obejmuje lata 2011 – 2013. Zastosowana konstrukcja jest bezpośrednią konsekwencją przepisów wprowadzających nową ustawę o finansach publicznych – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* (Dz.U.09.157.1241). Zgodnie z art. 85 ust. 3 cytowanej ustawy artykuły 169 i 170 określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U.05.249.2104, z późn. zm.) tracą moc z dniem 31 grudnia 2013r. Zatem opracowujący WPF zobligowani zostali do uwzględnienia powyższych przepisów, które brzmią:

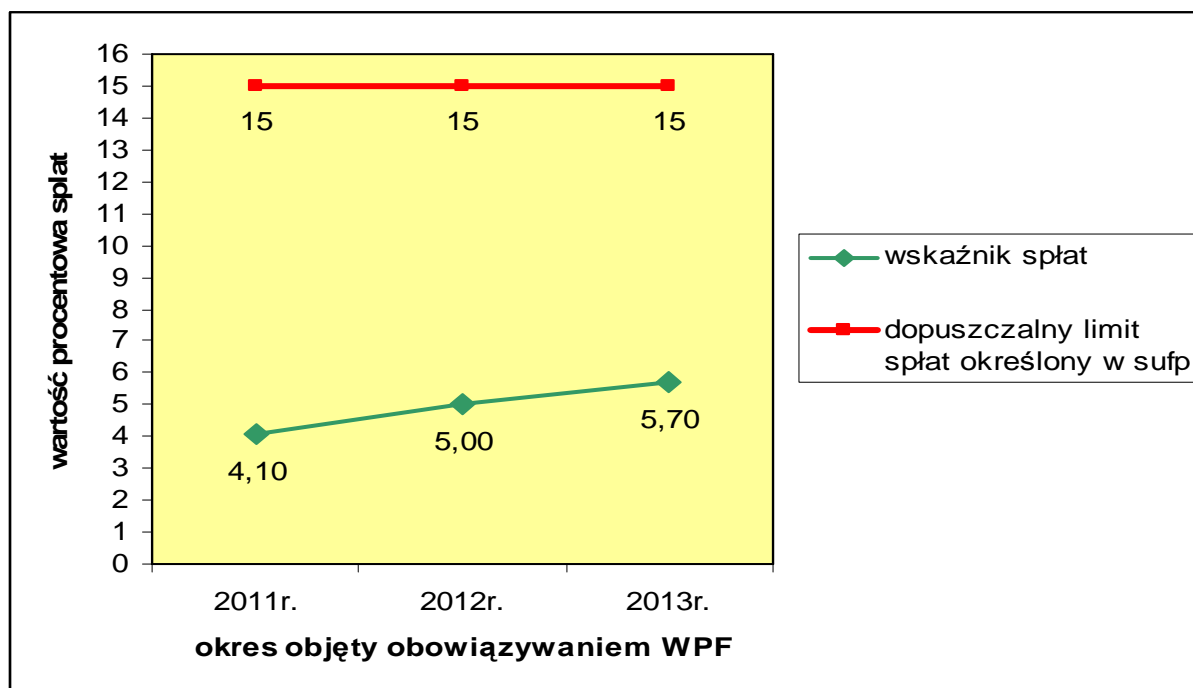
- Art. 169 - łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym:
 - 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust. 1,
 - 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust. 1,
 - 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancjinie może przekroczyć **15 %** planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.
- Art. 170 ust. 1 - łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć **60 %** wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

W przypadku lat 2011 – 2013 obliczeń dokonano na podstawie zapisów art. 169 i 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r., natomiast dla kolejnych lat – przepisów art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W celu pełniejszego zobrazowania sytuacji Miasta Opola wyliczono (wymóg ustawowy) wskaźnik długu na koniec każdego roku w latach 2011 – 2013 oraz wskaźnik spłat zobowiązań w tych latach. W obliczeniach uwzględniono ustawowo wskazane wyłączenia z limitu – zgodnie z art. 169 ust. 3, art. 170 ust. 3 sufp oraz art. 243 ust. 3 ufp. Obowiązujące do końca 2013r. przepisy ustawy o finansach publicznych z 2005r. wskazują, że z 15% limitu spłat do dochodów oraz z maksymalnego salda zadłużenia do odchodów ogółem (60%) wyłączeniu podlegają zobowiązania zaciągnięte w związku z umowami zawartymi z podmiotem dysponującym środkami z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających

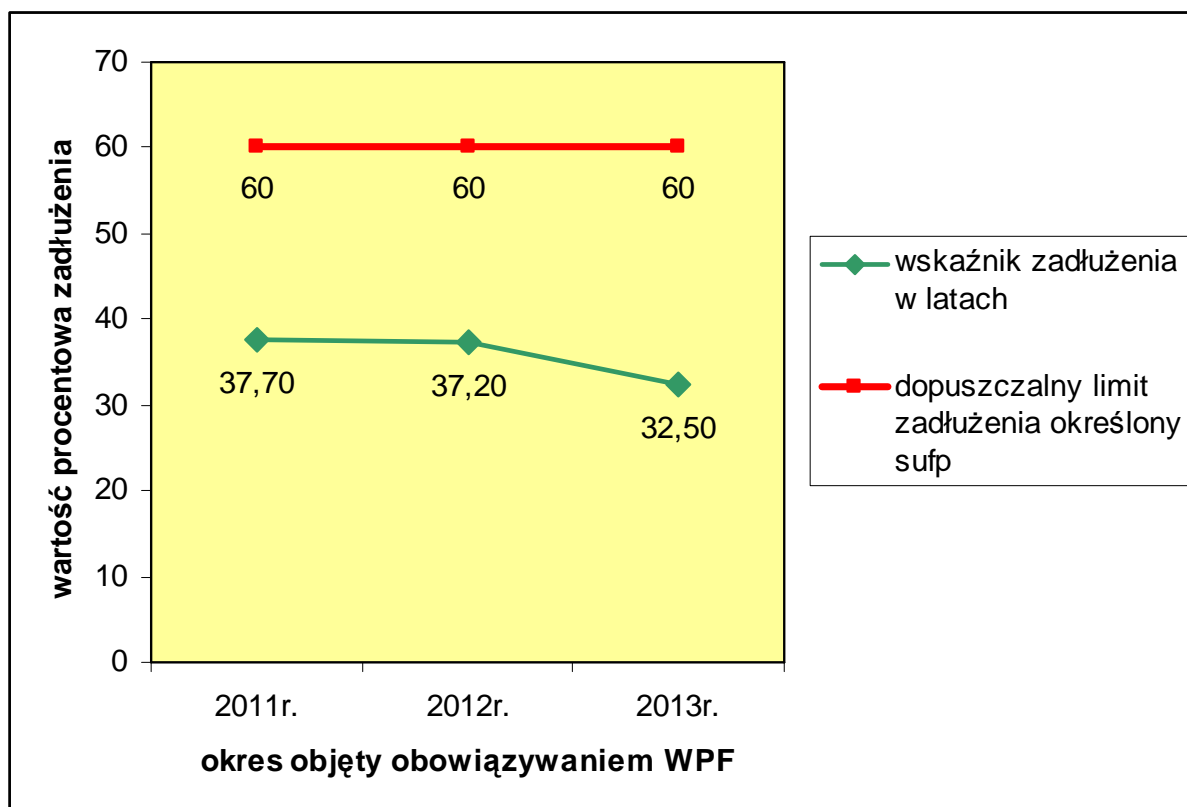
zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA. Wyniki przedmiotowych obliczeń przedstawiono w tabeli poniżej:

Prognozowana wartość na koniec roku:	Wskaźnik długu / % /	Wskaźnik spłaty / % /
2011	37,70	4,10
2012	37,20	5,00
2013	32,50	5,70

Przedstawione w tabeli wartości wskaźników zobrazowano na poniższych wykresach:

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzono, iż relacja wartości spłat zobowiązań w okresie lat 2011 – 2013 (zgodnie z art. 169 sufp) odnotowuje tendencję wzrostową. W opinii audytorów wzrastający wskaźnik nie stwarza istotnych zagrożeń, ze względu na lokowanie się przedmiotowego wskaźnika w stosunkowo bezpiecznym poziomie w stosunku do granicznego limitu określonego w przepisach o finansach publicznych.

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzono, iż relacja wielkości zadłużenia do dochodu ogółem w okresie lat 2011 – 2013 (zgodnie z art. 170 sufp) odnotowuje tendencję spadkową. Niezależnie od tego, należy stwierdzić, iż prognozowany stan zadłużenia Miasta Opola w stosunku do wielkości określonej w przepisach o finansach publicznych charakteryzuje się stosunkowo bezpiecznym (nie budzącym zagrożeń osiągnięcia obowiązującego limitu) przebiegiem.

Powyżej zaprezentowane wykresy zostały sporządzone na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych z 2005r. (sufp) obowiązujących do końca 2013r. Od 2014r. obowiązywać będą zapisy ustawy o finansach publicznych z 2009r. – art. 243. Zgodnie z przytoczonym przepisem począwszy od tego roku wprowadza się indywidualny wskaźnik spłat dla każdej jednostki samorządu terytorialnego. Maksymalny poziom spłat oparty winien być nie o sztywno wyznaczony próg (tak jak jest to określone zapisami starej ustawy), lecz o relacje między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi z uwzględnieniem dochodów pochodzących z tytułu sprzedaży majątku. W tym wypadku zastosowanie mają zapisy art. 243 ust. 1 pkt 3, zgodnie z treścią którego: *organ*

stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym (...) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}}\right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,

O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,

Db - dochody bieżące,

Sm - dochody ze sprzedaży majątku,

Wb - wydatki bieżące,

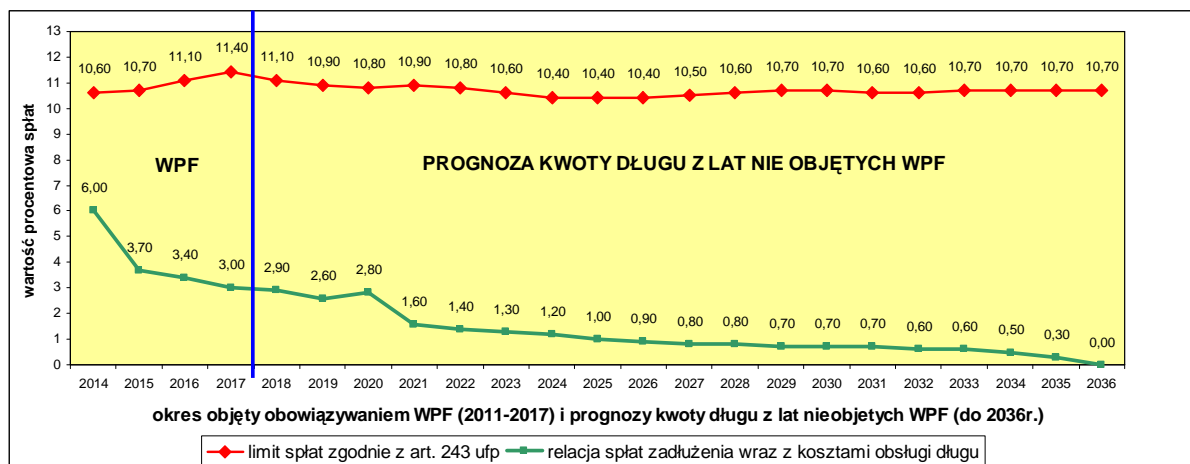
n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Na podstawie danych zawartych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej, przedstawionej RIO oraz organowi stanowiącemu Miasta Opola, audytorzy przedstawili na wykresie poniżej kształtowanie się relacji spłat zadłużenia wraz z kosztami obsługi długu do dochodów ogółem (z uwzględnieniem wyłączeń), zgodnie z kryteriami określonymi w art. 243 ufp. Audytorzy w myśl zasad wynikających z art. 227 - przedstawili dane w okresie nie krótszym niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków (2036r.).

Powyższe zestawienie relacji spłat zadłużenia wraz z kosztami obsługi długu do dochodów ogółem wskazuje, że poziom koniecznych i zaplanowanych do poniesienia wydatków wykazuje regres, przy czym w żadnym z badanych okresów nie odnotowuje zbliżenia się do poziomu ograniczonego ustawą (limit, o którym mowa w art. 243 ufp).

1.2.8. W procesie programowania przedmiotowego zadania, audytorzy zaplanowali przeprowadzenie badania rzeczywistego - test wrażliwości (test wrażliwości polega na przyjęciu, że wybrany element w obliczeniach ulega zmianie, umożliwiając symulowanie wartości końcowej wyników). Badanie polegało na zmianie wartości uśrednionego oprocentowania zaciągniętych zobowiązań przez Miasto Opole. Do przeprowadzenia badania audytorzy wykorzystali arkusz kalkulacyjny opracowany i udostępniony przez kierownika Referatu Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego. W przedmiotowym teście przyjęto wskaźnik średniego oprocentowania na poziomie **10%** w skali roku, natomiast wartość spłaty części kapitałowej zobowiązań przyjęto na podstawie rzeczywistych terminów zapadalności. Wynik przeprowadzonej symulacji audytorzy przedstawili poniżej:

Lp	HARMONOGRAM SPŁAT (DATY)	ILOŚĆ DNI ODSETKOWYCH	KWOTA SPŁATY KAPITAŁU	KWOTA SPŁATY ODSETEK	SPŁATA RAZEM	SALDO ZADŁUŻENIA	potencjalne oprocentowanie
1	2	3	4	5	6	7	8
1	31 grudzień 2010					183 820	
2	31 grudzień 2011	365	44 674	21 504	66 178	246 263	10,00%
3	31 grudzień 2012	365	51 251	25 790	77 041	269 540	10,00%
4	31 grudzień 2013	365	67 625	23 573	91 198	201 915	10,00%
5	31 grudzień 2014	365	27 526	18 815	46 342	174 389	10,00%
6	31 grudzień 2015	365	15 653	16 656	32 309	158 736	10,00%
7	31 grudzień 2016	365	13 997	15 174	29 171	144 739	10,00%
8	31 grudzień 2017	365	12 619	13 843	26 462	132 120	10,00%
9	31 grudzień 2018	365	13 175	12 553	25 728	118 945	10,00%
10	31 grudzień 2019	365	13 003	11 244	24 247	105 942	10,00%

11	31 grudzień 2020	365	15 375	9 825	25 200	90 567	10,00%
12	31 grudzień 2021	365	7 825	8 665	16 490	82 742	10,00%
13	31 grudzień 2022	365	7 382	7 905	15 287	75 361	10,00%
14	31 grudzień 2023	365	6 775	7 197	13 972	68 586	10,00%
15	31 grudzień 2024	365	7 015	6 508	13 523	61 572	10,00%
16	31 grudzień 2025	365	5 575	5 878	11 453	55 997	10,00%
17	31 grudzień 2026	365	5 575	5 321	10 896	50 422	10,00%
18	31 grudzień 2027	365	5 575	4 763	10 338	44 847	10,00%
19	31 grudzień 2028	365	5 575	4 206	9 781	39 273	10,00%
20	31 grudzień 2029	365	5 575	3 649	9 223	33 698	10,00%
21	31 grudzień 2030	365	6 015	3 069	9 084	27 683	10,00%
22	31 grudzień 2031	365	6 015	2 468	8 482	21 669	10,00%
23	31 grudzień 2032	365	6 015	1 866	7 881	15 654	10,00%
24	31 grudzień 2033	365	6 015	1 265	7 279	9 639	10,00%

Ocena sytuacji finansowej Miasta Opola w świetle przepisów obowiązującej od dnia 1 stycznia 2010r. nowej ustawy o finansach publicznych (audyt 2/10, str. 26)										KWIA-II-0942-6/10							
25	31 grudzień 2034	365	5 254	701	5 955	4 386	10,00%										
26	31 grudzień 2035	365	3 885	244	4 130	500	10,00%										
27	31 grudzień 2036	365	500	25	525	0	10,00%										

Na podstawie danych zaprezentowanych w powyższej tabeli dokonano wyliczenia wskaźników wielkości spłaty do dochodu, które zostały przedstawione w tabeli poniżej:

Okres obowiązywania prognozy																									
2011r	2012r	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r	2021r	2022r	2023r	2024r	2025r	2026r	2027r	2028r	2029r	2030r	2031r	2032r	2033r	2034r	2035r	2036r
Maksymalny wskaźnik określony w art. 243 ufp /w %/																									
9,70	7,93	8,25	8,39	8,80	9,51	9,94	9,86	9,80	9,82	10,09	10,07	9,99	9,84	9,92	9,99	10,14	10,28	10,41	10,44	10,45	10,49	10,58	10,65	10,69	10,71
Spłaty z wyłączeniami /w % /																									
5,94	7,42	7,79	7,70	5,21	4,72	4,17	3,90	3,54	3,54	2,25	2,02	1,78	1,66	1,36	1,25	1,14	1,05	0,96	0,90	0,82	0,74	0,66	0,53	0,35	0,04

Zaprezentowane w tabeli wyniki badania wskazują, że pomimo zwiększenia procentowania dopuszczalne limity wskaźników nie zostały przekroczone.

1.3. Analiza przyczyn, skutków i ryzyk wynikających ze słabości kontroli zarządczej

Celem przeprowadzonych badań w przedmiotowym zadaniu audytowym było uzyskanie zapewnienia w zakresie adekwatności procesu opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Opola pod rygorami aktualnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych. Ze względu na fakt, iż przedmiotowe opracowanie posiada charakter prognostyczny, przy jednoczesnym zachowaniu rygoru zachowania realistyczności WPF, audytorzy poddali analizie legalność postępowania skutkującego sporządzeniem prognozy.

Badania przeprowadzone przez zespół audytorów, iż w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Miasta Opola, zadania polegające na opracowaniu WPF oraz sprawowaniu bieżącego monitoringu zostały przydzielone funkcjonującemu w Wydziale Budżetu – Referatowi Prognozowania Finansowego i Nadzoru Korporacyjnego. Kontynuacja testów przeglądowych potwierdziła opracowanie WPF w terminie umożliwiającym (tj. do 15 listopada) przekazanie projektu prognozy organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej do zaopiniowania. Analiza udostępnionej dokumentacji kadrowej wykazała, iż zapisy dotyczące realizacji zadań związanych ze sporządzaniem WPF zamieszczono w opisach stanowisk dwóch pracowników komórki audytowanej.

Na podstawie dokumentacji udostępnionej przez audytowanych oraz przeprowadzonych wywiadów, zespół audytorów potwierdził, iż do wyznaczenia wartości ujętych w WPF wykorzystano m.in. dane z Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2010-2013, projekcje sporządzane przez Ministerstwo Finansów w związku z projektem ustawy budżetowej na 2011r. oraz analizy, w tym dotyczące sytuacji gospodarczej dokonywane przez instytucje finansowe (np. MFW, banki komercyjne, itd.). Przy sporządzaniu WPF wzięto również pod uwagę dane historyczne w zakresie wykonania budżetów Miasta Opola.

Wyniki badań przeprowadzonych przez członków zespołu audytowego wykazały także spełnienie wymogów formalnych dotyczących uwzględnienia elementów składowych WPF zgodnie z katalogiem wyszczególnionym w treści art. 226 ufp.

Istotnym rezultatem przeprowadzonych badań było uzyskanie zapewnienia, iż prognozowana wartość wskaźników limitu zadłużenia do dochodu oraz limitu spłat określona została na poziomie zgodnym z wyznaczonym przepisami z zakresu finansów publicznych i w ocenie audytorów osiągany poziom wskaźników nie stwarza istotnego ryzyka ich przekroczenia. Przedmiotowe ustalenie potwierdziły wyniki badań uzyskane w teście wrażliwości.

W związku z niestwierdzeniem uchybień i nieprawidłowości audytorzy nie wydali rekomendacji w przedmiotowym audycie.

1.4. Zalecenia/rekomendacje

Na podstawie opisanych w niniejszym sprawozdaniu ustaleń oraz analizy przyczyn i skutków zespół audytorów nie wydał rekomendacji i zaleceń.

VIII. Opinia audytora wewnętrznego w sprawie adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze objętym zadaniem zapewniającym

W trakcie programowania przedmiotowego zadania audytorzy wykorzystali przeprowadzoną analizę ryzyka i wyłonili Obiekt, które następnie poddano badaniom. W przeprowadzonych testach audytorzy każdorazowo uwzględnili badania adekwatności, skuteczności, efektywności systemu kontroli zarządczej.

Zespół audytowy zidentyfikował elementy składowe i mechanizmy wzajemnie ze sobą powiązanych procesów kontroli a w analizie zastosował model kontroli wewnętrznej według COSO, przyjęty i stosowany w Unii Europejskiej i jednocześnie zalecany przez Ministra Finansów do zastosowania w jednostkach sektora finansów publicznych jako standardy kontroli zarządczej. Wymienione standardy obejmują następujące elementy składowe:

1. środowisko kontroli, obejmujące indywidualne cechy pracowników i otoczenie w jakim funkcjonują; stanowi podstawę, na której opiera się cały system kontroli wewnętrznej;

2. identyfikacja i analiza odpowiednich rodzajów ryzyka, wiążących się z wyznaczonymi celami oraz ich szacowanie mające na celu podjęcie działań naprawczych w koniecznych sytuacjach;
3. podejmowanie skutecznych czynności kontrolnych;
4. system komunikacji sprzyjający zdobywaniu i wymianie informacji koniecznych do skutecznego zarządzania i kontrolowania;
5. monitorowanie – służące ocenie jakości działania systemu.

W wyniku przeprowadzonego audytu, uwzględniając ww. elementy składowe kontroli zarządczej oraz uzyskane rezultaty wykonanych badań audytorzy pozytywnie ocenili podjęte działania z zakresu przygotowania i opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej przez przedstawicieli komórki audytowanej. Opisany przez audytorów w punkcie 1.2. Ustalenia stanu faktycznego, proces eliminuje, w opinii zespołu audytorów ryzyka opisane w punkcie IV – Analiza ryzyka niniejszego sprawozdania. W indywidualnej ocenie audytorów przedstawiciele audytowanej komórki zapewnili w praktyce realizację ustawowych zadań w badanym obszarze.

Zespół audytorów wydał pozytywną opinię w zakresie sprawowanej kontroli zarządczej w jednostce audytowanej, poza standardem 2, ze względu na fakt, że w Urzędzie Miasta Opola, aktualnie wdrażana jest sformalizowana analiza ryzyka w ramach realizacji kontroli zarządczej (zarządzeniem nr OR.I-0152- 615 /10 Prezydenta Miasta Opola z dnia 23 kwietnia 2010r. w sprawie funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Opola).

IX. UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie opisanych w niniejszym sprawozdaniu ustaleń oraz analizy przyczyn i skutków zespół audytorów nie wydał rekomendacji i zaleceń.

Pouczenie:

- Zgodnie z § 26 ust.2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 lutego 2010r. w sprawie przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz.U.10.21.108) w przypadku niezgłoszenia dodatkowych wyjaśnień lub umotywowanych zastrzeżeń do treści sprawozdania audytor wewnętrzny, po upływie terminu wskazanego przez audytora (o którym mowa w § 25 ust. 2), przekazuje sprawozdanie kierownikowi jednostki, informując o tym kierownika komórki audytowanej – przekazanie wersji ostatecznej sprawozdania z audytu.
- Kierownik komórki audytowanej w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania może przedstawić na piśmie kierownikowi jednostki swoje stanowisko wobec przedstawionego sprawozdania (§ 26 ust.3).
- Kierownik komórki audytowanej w przypadku uznania, że zalecenia zawarte w sprawozdaniu są zasadne, wyznacza osoby odpowiedzialne za ich realizację oraz ustala sposób i termin ich realizacji, powiadamiając o tym pisemnie audytora wewnętrznego oraz kierownika jednostki w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania (§ 27 ust.1).
- W przypadku odmowy realizacji zaleceń kierownik komórki audytowanej powiadamia pisemnie audytora wewnętrznego oraz kierownika jednostki o przyczynach odmowy w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania (§ 27 ust. 2).
- W przypadku gdy kierownik komórki audytowanej nie dokona czynności wymienionych w § 27 ust. 1 lub odmówi realizacji zaleceń, kierownik jednostki, w przypadku uznania, że zalecenia zawarte w sprawozdaniu są zasadne, wyznacza osoby odpowiedzialne za ich realizację oraz ustala termin ich realizacji, powiadamiając o tym audytora wewnętrznego (§ 27 ust. 3).

Sprawozdanie otrzymują:

- 1) Egz. nr 1 – Prezydent Miasta Opola;
- 2) Egz. nr 2 - Naczelnik Wydziału Budżetu;
- 3) Egz. nr 3 - a/a;
- 4) Kopia do wiadomości – Skarbnik Miasta